

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІОЛОГІЇ ТА УПРАВЛІННЯ
КАФЕДРА ПОЛІТОЛОГІЇ

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан факультету соціології та управління
Т.Ф. Бірюкова
_____ 2024 р.

ТЕОРІЯ ТА ІСТОРІЯ ПОЛІТИЧНОГО ТА ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ
УКРАЇНИ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

підготовки бакалаврів
очної (денної) форми здобуття освіти
спеціальності: 052 Політологія
освітньо-професійна програма: Політологія

Укладач: д.політ.н., професор кафедри політології Цокур Є.Г.

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри політології
Протокол № 1 від “31” серпня 2023 р.

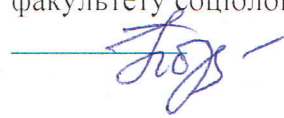
Завідувач кафедри політології
Є.Г. Цокур

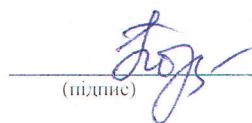
Ухвалено науково-методичною радою
факультету соціології та управління

Протокол № 5 від “24” січня 2024 р.

Голова науково-методичної ради
факультету соціології та управління
Н.В. Горло

Погоджено
Гарант освітньо-професійної програми

(підпис)

Н.В. Горло
(ініціали, прізвище)

2024 рік

1. Опис навчальної дисципліни

1	2	3	
Галузь знань, спеціальність, освітня програма рівень вищої освіти	Нормативні показники для планування і розподілу дисципліни на змістові модулі	Характеристика навчальної дисципліни	
		очна (денна) форма здобуття освіти	заочна (дистанційна) форма здобуття освіти
Галузь знань 05 – Соціальні та поведінкові науки	Кількість кредитів – 3	Обов'язкова	
		Цикл дисциплін загальної підготовки	
Спеціальність 052 Політологія	Загальна кількість годин – 90	Семестр:	
		1 -й	1-й
Освітньо-професійна програма Політологія	Змістових модулів – 4	Лекції	
		28 год.	
Рівень вищої освіти: бакалаврський	Кількість поточних контрольних заходів – 8	Практичні/Семінарські	
		28 год.	
		Самостійна робота	
		34 год.	-
		Вид підсумкового семестрового контролю: залік	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Курс «Теорія та історія політичного та державного управління України» є однією з базових навчальних дисциплін для студентів-політологів, яка формує фахову спрямованість політологічної освіти, що отримують студенти спеціальності «Політологія» даного вузу. Даний курс сприяє поліпшенню практичної пристосованості фахівців-управлінців до умов ринку праці. Основи політологічних та управлінських знань, що є базовими елементами даного курсу, покликані допомогти зрозуміти суть процесів, що відбуваються в політичній сфері суспільства, і визначити своє місце в політичному житті. Курс спрямований на формування навиків раціонального і критичного осмислення соціальної дійсності, що додає йому не тільки пізнавальну, але і практичну значимість.

Предметом курсу є: історичні етапи та особливості державного управління України, місцеве самоврядування; діяльність органів та інституцій держави; система державної служби в Україні та світі; підготовка й реалізація різноманітних спецпроектів; робота із політичними партіями і громадськими організаціями.

Мета курсу: дати уявлення про специфіку державного управління та місцевого самоврядування України на різних історичних етапах, та його місце в системі сучасних політичних та управлінських наук.

Завдання навчальної дисципліни: навчити використанню технологій політичного та державного управління, дослідити політтехнологічні та політмаркетингові процеси в сучасному українському політикумі.

Згідно з вимогами освітньої програми студенти повинні досягти таких **компетентностей**:

1. Знати головні історичні етапи формування системи державного а політичного управління України;

2. Знати структуру, специфіку та функції державне управління та місцевого самоврядування;
3. Знати головні його науково-теоретичні та методологічні засади;
4. Вміти практично застосувати отримані знання;
5. Вміти Використовувати отримані знання на практиці;
6. Вміти Розробляти та фахово проводити політичні дослідження;
7. Вміти складати програми, проекти і моделі наукового дослідження.

Заплановані робочою програмою результати навчання та компетентності	Методи і контрольні заходи
1	2
ЗК 01. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.	Опитування на практичних заняттях
ЗК 02. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.	Відповіді на практичних заняттях Написання есе
ЗК03. Здатність розробляти проекти та управляти ними.	Відповіді на практичних заняттях Підготовка індивідуального дослідницького завдання аналітичного характеру
ЗК 04. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.	Написання та усний захист індивідуального дослідницького завдання аналітичного характеру
ЗК 05. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.	Розробка презентації до ІДЗ Усний захист
ЗК 07. Вміння виявляти, ставити та розв'язувати проблеми.	Написання та усний захист індивідуального дослідницького завдання аналітичного характеру
СК01. Усвідомлення природи та значення політики як специфічного виду людської діяльності та особливої сфери пізнання, включаючи розвиток уявлень про політику та її сучасні інтерпретації.	Відповіді на практичних заняттях Написання есе
СК08. Здатність самостійно планувати, організувати та здійснювати політичні дослідження з елементами наукової новизни та практичної значущості.	Опитування на практичних заняттях
ПР 02. Застосовувати спеціалізовані концептуальні знання з політології, що включають сучасні наукові здобутки у сфері професійної діяльності або галузі знань і є основою для оригінального мислення та проведення досліджень, критичне осмислення проблем у галузі та на межі галузей знань.	Відповіді на практичних заняттях Написання есе
ПР 03. Вільно спілкуватись усно і письмово українською та англійською мовами при обговоренні професійних питань, досліджень та інновацій в сфері політології.	Відповіді на практичних заняттях Написання есе
ПР 05. Планувати, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт відповідно до встановлених вимог	Підготовка індивідуального дослідницького завдання аналітичного характеру
ПР 08. Розробляти і реалізовувати наукові та прикладні проекти у сфері політології та з дотичних до неї міждисциплінарних напрямів з урахуванням	Підготовка індивідуального дослідницького завдання аналітичного характеру

методологічних, економічних, соціальних, правових та етичних аспектів.	
ПР 09. Пропонувати власні способи вирішення політологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання	Написання есе

Міждисциплінарні зв'язки: В концептуальному, інформаційному і логічному плані даний курс тісно зв'язаний з іншими дисциплінами блока політологічних, соціологічних та управлінських наук: соціологією, правознавством, психологією, історією, маркетингом, адміністративним управлінням, виборчими технологіями, PR, філософією. Разом із цими дисциплінами «Теорія та історія та політичного та державного управління України» для студентів-політологів варто розглядати як складову частину процесу формування світоглядної культури майбутніх фахівців та формування досвідчених, кваліфікованих політологів, здатних працювати у різних галузях політичної науки та практики сучасності.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Вступ до політико-просторової організації суспільства

Розділ 1. Історичні традиції політичного та державного управління України.

Тема 1. Вступ до курсу “ Теорія та історія політичного та державного управління України ”

Предмет, завдання та періодизація курсу, його місце в підготовці фахівців вищої кваліфікації у сфері державного управління. Геополітичне та географічне положення України, його вплив на процеси державотворення, формування структур, форм і методів державного управління.

Тема 2. Історичні витоки національної традиції публічної влади й управління в Україні.

Національна традиція публічної влади й управління та її значення на сучасному етапі державотворення. Структури влади й управління в Київській Русі. Київські князі-реформатори. Реформи Володимира Великого. Форми управління в Галицько-Волинській державі.

Тема 3. Державне та політичне управління на українських землях у період польсько-литовської доби.

Управління в українських землях за польсько-литовської доби. Державне управління на українських землях під час їх перебування у складі Великого князівства Литовського. Органи державної влади й управління Речі Посполитої та реорганізація місцевого управління в Україні після укладення Люблінської унії.

Змістовий модуль 2. Доба відродження української державності. Козаччина.

Тема 4. Організація державної влади та козацького самоврядування на Запорозькій Січі та в часи Гетьманства.

Запорізька Січ - особлива форма української національної держави з широким козацьким самоврядуванням. Державний лад і управління періоду визвольної війни під проводом Б. Хмельницького. Запорізька Січ - особлива форма української національної держави з широким козацьким самоврядуванням. Становлення української національної держави та формування органів державного й місцевого управління в період визвольної війни українського народу під проводом Б. Хмельницького. Система органів державної влади й управління на Лівобережній Україні в період Гетьманщини після смерті Б. Хмельницького

Тема 5. Система політичного та державного управління українськими землями у XVIII – початку XX ст.

Державне управління в Україні в період занепаду Козацько-гетьманської держави. Реорганізація державного управління та територіально-адміністративного устрою в Україні після ліквідації Гетьманства і Запорізької Січі. Реорганізація центрального апарату управління в Російській імперії на початку ст. і її вплив на місцеве управління. Особливості управління українськими землями у складі Австрійської імперії і Австро-Угорщини.

Тема 6. Політичне та державне управління в Україні в період 1917 - 1920 рр..

Утворення Центральної ради та формування органів державного управління в Україні. Організація державної влади й управління в період Гетьманату. Створення апарату державного управління директорією УНР. Структури органів державної влади й управління в Західно-Українській Народній Республіці. Встановлення і функціонування радянської системи управління в Україні.

Змістовий модуль 3. Система політичного та державного управління України новітнього періоду.

Тема 7. Державна влада й управління в Україні (грудень 1917 - 1991 рр.).

Встановлення тоталітарно-окупаційної системи управління в Україні. Державне управління в УРСР в умовах створення та функціонування тоталітарної системи. Спроби реформування органів державного управління під час "відлиги" та в умовах поглиблення кризи системи.

Тема 8. Державне управління незалежної України на сучасному етапі.

Реформування органів державної влади і управління в умовах здобуття Україною незалежності. Структура вищих органів управління та місцевого самоврядування за Конституцією України 1996 р. Спроби внесення змін до Конституції України. Реформування системи державного управління України.

Змістовий модуль 4. Система політичного та державного управління України на сучасному етапі.

Тема 9. Український та світовий досвід реформування системи державного управління.

Історичні уроки розбудови системи державного управління та проведення адміністративних реформ в Україні. Механізм управління процесом адміністративних реформ в зарубіжних країнах. Стратегія адміністративних реформ в розвинутих країнах Заходу, країнах Східної Європи і на теренах колишнього СРСР. Французька та польська моделі адміністративної реформи. Підвищення якості державно-управлінських послуг як центральна проблема адміністративної реформи у Великобританії. Європейський вибір України і проблеми адаптації зарубіжного досвіду державного управління до вітчизняних умов.

4. Структура навчальної дисципліни

Змістовий модуль	Усього годин	Аудиторні (контактні) години					Самостійна робота, год		Система накопичення балів		
		Усього годин	Лекційні заняття, год		Семінарські заняття, год		о/д ф.	з/дист ф.	Теор. зав-ня, к-ть балів	Практ. зав-ня, к-ть балів	Усього балів
			о/д ф.	з/дист ф.	о/д ф.	з/дист ф.					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	15	6	3		3		9		10	5	15
2	15	6	3		3		9		10	5	15
3	15	5	3		2		10		10	5	15
4	15	5	3		2		10		10	5	15
Усього за змістові модулі	60	28	12		10		38		40	20	60

Підсумковий семестровий контроль екзамен	30						30				40
Загалом	90						100				

5. Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кіл-ть год
1	Вступ до курсу “Історія та теорія політичного та державного управління України ”	2
2	Історичні витоки національної традиції публічної влади й управління в Україні.	2
3	Державне та політичне управління на українських землях у період польсько-литовської доби.	4
4	Організація державної влади та козацького самоврядування на Запорозькій Січі та в часи Гетьманства.	4
5	Система політичного та державного управління українськими землями у XVIII – початку ХХ ст.	4
6	Політичне та державне управління в Україні в період 1917 - 1920 рр..	4
7	Державна влада й управління в Україні (грудень 1917 - 1991 рр.).	4
8	Державне управління незалежної України на сучасному етапі.	2
9	Український та світовий досвід реформування системи державного управління.	
	Усього	28

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кіл-ть год
1	Вступ до курсу “Історія та теорія політичного та державного управління України ”	2
2	Історичні витоки національної традиції публічної влади й управління в Україні.	2
3	Державне та політичне управління на українських землях у період польсько-литовської доби.	2
4	Організація державної влади та козацького самоврядування на Запорозькій Січі та в часи Гетьманства.	2
5	Система політичного та державного управління українськими землями у XVIII – початку ХХ ст.	4
6	Політичне та державне управління в Україні в період 1917 - 1920 рр..	4
7	Державна влада й управління в Україні (грудень 1917 - 1991 рр.).	4
8	Державне управління незалежної України на сучасному етапі.	4
9	Український та світовий досвід реформування системи державного управління.	4
	Усього	28

7. Види і зміст поточних контрольних заходів

№ змістового модуля	Вид поточного контрольного заходу	Зміст поточного контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
1	2	3	4	5
1	Теоретичне завдання Відповідь на практичному занятті Виконання тесту	<p>Питання для підготовки Тема 1. Геополітичне та географічне положення України, його вплив на процеси державотворення, формування структур, форм і методів державного управління.</p> <p>Тема 2. Національна традиція публічної влади й управління та її значення на сучасному етапі державотворення. Структури влади й управління в Київській Русі. Київські князі-реформатори. Реформи Володимира Великого. Форми управління в Галицько-Волинській державі.</p> <p>Тема 3. Управління в українських землях за польсько-литовської доби. Державне управління на українських землях під час їх перебування у складі Великого князівства Литовського. Органи державної влади й управління Речі Посполитої та реорганізація місцевого управління в Україні після укладення Люблінської унії.</p> <p>Посилання на тест: https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=2010&notifyeditongon=1</p>	<p>7-5 балів - повна змістовна відповідь на всі питання, оперування багатьма літературними джерелами, висока аргументованість відповіді, переконливе демонстрування власної авторської позиції;</p> <p>4-3 бали - авторська позиція заявлена, але повністю не обґрунтована, викладення матеріалу засноване на знанні джерел, але без аналітичної позиції;</p> <p>2-1 бал - поверховий виклад матеріалу, слабе знання літературних джерел. Тест: мах 3 бали</p>	10
	Практичні заняття Практичне завдання - написання есе	<p><i>Есе складається з таких структурних елементів:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - вступ, де студент формулює власну точку зору на проблему, винесену як тему есе; - блок аргументації: три і більше аргументи, що підтверджують точку зору автора; - висновки, де відбувається узагальнення авторської позиції і відбувається 	5 балів – обрана тема є актуальною, зміст есе відповідає його темі, автор демонструє вміння узагальнювати, співставляти різні точки зору з проблемами, аргументувати основні положення роботи, робити логічні та повні висновки; р	5

		<p>підтвердження вихідної тези на більш високому доказовому рівні. Оскільки головна мета есе – змусити читача розділити точку зору автора, важливо використовувати риторичні фігури переконання, маркери логічної послідовності елементів («по-перше», «по-друге», «з вищезазначеного витікає» та ін.), апелювати до спільних соціальних та духовних цінностей, поглядів, знань та фактів (дослідження, статистичні дані, думки фахівців, приклади з життя), проводити ефектні паралелі й аналогії для демонстрації вашої ерудиції, вдало використовувати цитати з прочитаної наукової літератури.</p>	<p>робота є оригінальним дослідженням, що містить авторську позицію та самостійні судження; відсутні орфографічні, синтаксичні та стилістичні помилки; стиль есе відповідає вимогам до студентських наукових робіт; автор дотримується принципів академічної доброчесності. 4-3 бали - обрана тема є актуальною, зміст есе відповідає його темі, автор демонструє вміння узагальнювати, співставляти різні точки зору з проблеми, аргументувати основні положення роботи, робити логічні та повні висновки; робота містить авторську позицію, яка проте не є достатньо переконливою; відсутні орфографічні, синтаксичні та стилістичні помилки; стиль есе відповідає вимогам до студентських наукових робіт; автор дотримується принципів академічної доброчесності; 2-1 бали - обрана тема є актуальною, проте зміст есе не повністю відповідає його темі, автор демонструє вміння узагальнювати, співставляти різні</p>	
--	--	--	---	--

			точки зору з проблеми, аргументувати основні положення роботи, проте висновки не є повними; робота не є оригінальним дослідженням; присутні орфографічні, синтаксичні та стилістичні помилки; автор дотримується принципів академічної доброчесності	
Усього за ЗМ 1 контр. заходів	2	-	-	15
2	Теоретичне завдання Відповідь на практичному занятті Виконання тесту	Питання для підготовки Тема 1. Державний лад і управління періоду визвольної війни під проводом Б. Хмельницького. Тема 2. Запорозька Січ - особлива форма української національної держави з широким козацьким самоврядуванням. Тема 3. Становлення української національної держави та формування органів державного й місцевого управління в період визвольної війни українського народу під проводом Б. Хмельницького. Посилання на тест: https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=2010&notifyeditingon=1	7-5 балів - повна змістовна відповідь на всі питання, оперування багатьма літературними джерелами, висока аргументованість відповіді, переконливе демонстрування власної авторської позиції; 4-3 бали - авторська позиція заявлена, але повністю не обґрунтована, викладення матеріалу засноване на знанні джерел, але без аналітичної позиції; 2-1 бал - поверховий виклад матеріалу, слабке знання літературних джерел.	10

			Тест: мах 3 бали	
Практичне завдання – Написання есе	<p><i>Есе складається з таких структурних елементів:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>вступ, де студент формулює власну точку зору на проблему, винесену як тему есе;</i> - <i>блок аргументації: три і більше аргументи, що підтверджують точку зору автора;</i> - <i>висновки, де відбувається узагальнення авторської позиції і відбувається підтвердження вихідної тези на більш високому доказовому рівні.</i> <p><i>Оскільки головна мета есе – змусити читача розділити точку зору автора, важливо використовувати риторичні фігури переконання, маркери логічної послідовності елементів («по-перше», «по-друге», «з вищезазначеного витікає» та ін.), апелювати до спільних соціальних та духовних цінностей, поглядів, знань та фактів (дослідження, статистичні дані, думки фахівців, приклади з життя), проводити ефектні паралелі й аналогії для демонстрації вашої ерудиції, вдало використовувати цитати з прочитаної наукової літератури.</i></p>	<p>5 балів – обрана тема є актуальною, зміст есе відповідає його темі, автор демонструє вміння узагальнювати, співставляти різні точки зору з проблеми, аргументувати основні положення роботи, робити логічні та повні висновки; робота є оригінальним дослідженням, що містить авторську позицію та самостійні судження; відсутні орфографічні, синтаксичні та стилістичні помилки;</p> <p>стиль есе відповідає вимогам до студентських наукових робіт; автор дотримується принципів академічної доброчесності.</p> <p>4-3 бали - обрана тема є актуальною, зміст есе відповідає його темі, автор демонструє вміння узагальнювати, співставляти різні точки зору з проблеми, аргументувати основні положення роботи, робити логічні та повні висновки; робота містить авторську позицію, яка проте не є достатньо переконливою; відсутні орфографічні, синтаксичні та</p>	15	

			<p>стилістичні помилки; стиль есе відповідає вимогам до студентських наукових робіт; автор дотримується принципів академічної доброчесності; 2-1 бали - обрана тема є актуальною, проте зміст есе не повністю відповідає його темі, автор демонструє вміння узагальнювати, співставляти різні точки зору з проблеми, аргументувати основні положення роботи, проте висновки не є повними; робота не є оригінальним дослідженням; присутні орфографічні, синтаксичні та стилістичні помилки; автор дотримується принципів академічної доброчесності</p>	
Усього за ЗМ 2 контр. заходів	2	-	-	15
3	<p>Теоретичне завдання Відповідь на практичному занятті Виконання тесту</p>	<p>Питання для підготовки Тема 1 Утворення Центральної ради та формування органів державного управління в Україні. Тема 2. Організація державної влади й управління в період Гетьманату. Створення апарату державного управління директорією УНР. Тема 3. Структури органів державної влади й управління в Західно-Українській Народній Республіці.</p>	<p>7-5 балів - повна змістовна відповідь на всі питання, оперування багатьма літературними джерелами, висока аргументованість відповіді, переконливе демонстрування власної авторської позиції; 4-3 бали - авторська позиція заявлена, але повністю не</p>	10

		<p>Встановлення і функціонування системи управління в Україні.</p> <p>Посилання на тест: https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=2010&notifieditingon=1</p>	<p>обгрунтована, викладення матеріалу засноване на знанні джерел, але без аналітичної позиції; 2-1 бал - поверховий виклад матеріалу, слабке знання літературних джерел Тест: мах 3 бали</p>	
<p>Практичне завдання – Написання есе</p>		<p><i>Есе складається з таких структурних елементів:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>вступ, де студент формулює власну точку зору на проблему, винесену як тему есе;</i> - <i>блок аргументації: три і більше аргументи, що підтверджують точку зору автора;</i> - <i>висновки, де відбувається узагальнення авторської позиції і відбувається підтвердження вихідної тези на більш високому доказовому рівні.</i> <p><i>Оскільки головна мета есе – змусити читача розділити точку зору автора, важливо використовувати риторичні фігури переконання, маркери логічної послідовності елементів («по-перше», «по-друге», «з вищезазначеного витікає» та ін.), апелювати до спільних соціальних та духовних цінностей, поглядів, знань та фактів (дослідження, статистичні дані, думки фахівців, приклади з життя), проводити ефектні паралелі й аналогії для демонстрації вашої ерудиції, вдало використовувати цитати з прочитаної наукової літератури.</i></p>	<p>5 балів – обрана тема є актуальною, зміст есе відповідає його темі, автор демонструє вміння узагальнювати, співставляти різні точки зору з проблеми, аргументувати основні положення роботи, робити логічні та повні висновки; робота є оригінальним дослідженням, що містить авторську позицію та самостійні судження; відсутні орфографічні, синтаксичні та стилістичні помилки; стиль есе відповідає вимогам до студентських наукових робіт; автор дотримується принципів академічної доброчесності. 4-3 бали - обрана тема є актуальною, зміст есе відповідає його темі, автор демонструє вміння узагальнювати, співставляти різні точки зору з проблеми, аргументувати основні положення</p>	<p>5</p>

			<p>роботи, робити логічні та повні висновки; робота містить авторську позицію, яка проте не є достатньо переконливою; відсутні орфографічні, синтаксичні та стилістичні помилки; стиль есе відповідає вимогам до студентських наукових робіт; автор дотримується принципів академічної доброчесності; 2-1 бали - обрана тема є актуальною, проте зміст есе не повністю відповідає його темі, автор демонструє вміння узагальнювати, співставляти різні точки зору з проблеми аргументувати основні положення роботи, проте висновки не є повними; робота не є оригінальним дослідженням; присутні орфографічні, синтаксичні та стилістичні помилки; автор дотримується принципів академічної доброчесності</p>	
Усього за ЗМ 3 контр. заходів	2	-	-	15
4	Теоретичне завдання Відповідь на практичному занятті Виконання тесту	Питання для підготовки: Тема 1. Історичні уроки розбудови системи державного управління та проведення адміністративних реформ в Україні.	7-5 балів - повна змістовна відповідь на всі питання, оперування багатьма літературними д	10

		<p>Тема 2. Механізм управління процесом адміністративних реформ в зарубіжних країнах. Стратегія адміністративних реформ в розвинутих країнах Заходу, країнах Східної Європи і на теренах колишнього СРСР.</p> <p>Тема 3. Французька та польська моделі адміністративної реформи. Підвищення якості державно-управлінських послуг як центральна проблема адміністративної реформи у Великобританії. Європейський вибір України і проблеми адаптації зарубіжного досвіду державного управління до вітчизняних умов. Посилання на тест: https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=2010&notifieditingon=1</p>	<p>жерелами, висока аргументованість відповіді, переконливе демонстрування власної авторської позиції; 4-3 бали - авторська позиція заявлена, але повністю не обґрунтована, викладення матеріалу засноване на знанні джерел, але без аналітичної позиції; 2-1 бал - поверховий виклад матеріалу, слабке знання літературних джерел Тест: мах 3 бали</p>	
--	--	--	---	--

	<p>Практичне завдання – Написання есе</p>	<p><i>Есе складається з таких структурних елементів:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - вступ, де студент формулює власну точку зору на проблему, винесену як тему есе; - блок аргументації: три і більше аргументи, що підтверджують точку зору автора; - висновки, де відбувається узагальнення авторської позиції і відбувається підтвердження вихідної тези на більш високому доказовому рівні. <p>Оскільки головна мета есе – змусити читача розділити точку зору автора, важливо використовувати риторичні фігури переконання, маркери логічної послідовності елементів («по-перше», «по-друге», «з вищезазначеного витікає» та ін.), апелювати до спільних соціальних та духовних цінностей, поглядів, знань та фактів (дослідження, статистичні дані, думки фахівців, приклади з життя), проводити ефектні паралелі й аналогії для демонстрації вашої ерудиції, вдало використовувати цитати з прочитаної наукової літератури.</p>	<p>5 балів – обрана тема є актуальною, зміст есе відповідає його темі, автор демонструє вміння узагальнювати, співставляти різні точки зору з проблеми, аргументувати основні положення роботи, робити логічні та повні висновки; робота є оригінальним дослідженням, що містить авторську позицію та самостійні судження; відсутні орфографічні, синтаксичні та стилістичні помилки; стиль есе відповідає вимогам до студентських наукових робіт; автор дотримується принципів академічної доброчесності.</p> <p>4-3 бали - обрана тема є актуальною, зміст есе відповідає його темі, автор демонструє вміння узагальнювати, співставляти різні точки зору з проблеми, аргументувати основні положення роботи, робити логічні та повні висновки; робота містить авторську позицію, яка проте не є достатньо переконливою; відсутні орфографічні, синтаксичні та стилістичні помилки; стиль есе відповідає вимогам до студентських</p>	<p>5</p>
--	---	---	--	----------

			<p>наукових робіт; автор дотримується принципів академічної доброчесності; 2-1 бали - обрана тема є актуальною, проте зміст есе не повністю відповідає його темі, автор демонструє вміння узагальнювати, співставляти різні точки зору з проблеми аргументувати основні положення роботи, проте висновки не є повними; робота не є оригінальним дослідженням; присутні орфографічні, синтаксичні та стилістичні помилки; автор дотримується принципів академічної доброчесності</p>	
Усього за ЗМ 4 контр. заходів	2	-	-	15
Усього за змістові модулі контр. заходів	8	-	-	60

8. Підсумковий семестровий контроль

Форма	Види підсумкових контрольних заходів	Зміст підсумкового контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
1	2	3	4	5
залік	Теоретичне завдання – відповідь на питання заліку, заліковий тест	Перелік питань до заліку https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=1069&notifyeditingon=1 Заліковий тест https://moodle.znu.edu.u	Кількість питань на які надано повну змістовну відповідь (1 питання –10 балів) – усього 2 питання Заліковий тест – 5 питань (1 питання – 2	30

		<p>a/course/view.php?id=1069&notifieditingon=1</p>	<p>бали) Критерії оцінювання відповіді на кожне залікове питання: 9-10 балів – повна змістовна відповідь на всі запитання, оперування багатьма теоретичними джерелами, висока аргументованість відповіді, переконливе демонстрування власної авторської позиції; 7-8 балів – авторська позиція заявлена, але повністю не обґрунтована, викладення матеріалу засноване на знанні джерел, але без аналітичної позиції; 4-6 балів – поверховий виклад матеріалу, слабке знання теоретичних джерел; 1-3 бали – короткий поверховий виклад матеріалу, нечіткі та помилкові визначення понять</p>	
<p>Практичне завдання – залікове есе</p>		<p>Теми есе https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=1069&notifieditingon=1</p>	<p>Есе – 10 балів Критерії оцінювання залікового есе: 10-7 балів – зміст есе відповідає його темі, автор демонструє вміння узагальнювати,</p>	<p>10</p>

			<p>співставляти різні точки зору з проблеми, аргументувати основні положення роботи, робити логічні та повні висновки; робота є оригінальним дослідженням, що містить авторську позицію та самостійні судження; відсутні орфографічні, синтаксичні та стилістичні помилки; стиль есе відповідає вимогам до студентських наукових робіт; автор дотримується принципів академічної доброчесності;</p> <p>6-4 бали - зміст есе відповідає його темі, автор демонструє вміння узагальнювати, співставляти різні точки зору з проблеми, аргументувати основні положення роботи, робити логічні та повні висновки; робота містить авторську позицію, яка проте не є достатньо переконливою; відсутні орфографічні, синтаксичні та стилістичні помилки; стиль</p>	
--	--	--	---	--

			есе відповідає вимогам до студентських наукових робіт; автор дотримується принципів академічної доброчесності; 3-1 бали - зміст есе не повністю відповідає його темі, автор демонструє вміння узагальнювати, співставляти різні точки зору з проблеми, аргументувати основні положення роботи, проте висновки не є повними; робота не є оригінальним дослідженням; присутні орфографічні, синтаксичні та стилістичні помилки; автор дотримується принципів академічної доброчесності.	
Усього за підсумковий семестровий контроль				40

9. Рекомендована література

1. Бакуменко В.Д. Формування державно-управлінських рішень: Проблеми теорії, методології, практики: Монографія. – К.: Вид-во УАДУ, 2000. - 328 с.
2. Гурне Б. Державне управління. - К., 1993.- 165 с.
3. Державна виконавча влада в Україні: формування та функціонування: Зб. наук. пр. / Кол. авт.; Наук. кер. Н.Р. Нижник. – К.: Вид-во УАДУ, 2000. – Ч. 1. – 224 с. ; Ч 11. – 312 с.
4. Державне управління в Україні: наукові, правові, кадрові та організаційні засади: Навч. посібник /За заг. ред. Н.Р.Нижник, В.М.Олуйка – Львів: Вид-во Нац. ун-ту “Львівська політехніка”, 2002. – 352 с.
5. Державне управління в Україні: організаційно-правові засади: Навч. посіб./ Н.Р.

- Нижник, С.Д. Дубенко, В.І. Мельниченко та ін.; За заг. ред. проф. Н.Р. Нижник. -К.: Вид-во УАДУ, 2002. – 64 с.
6. Державне управління в Україні: централізація і децентралізація. – моногр./кол.авт.; відпов. ред. – проф. Н.Р. Нижник. – К.: УАДУ при Президентові України, 1997. - 448 с.
  7. Державне управління: теорія і практика / За заг. ред. В.Б. Авер'янова. - К.: Юрінком інтер, 1998.- 432 с.
  8. Загальні підходи до реформування організаційних структур держ. управління // Нижник Н.Р. Україна - держ. управління, шляхи реформування. - К., 1997. - Розд. 3. - С. 13 - 28
  9. Киричук В.В., Тимцуник В.І. Історія державного управління в Україні: Навч. посіб. - К.: Вид- во УАДУ, 2001. - 244 с
  10. Кульчицький В.С., Настюк М.І., Тищик Б.Й. З історії української державності / Редкол.: В.М. Кампо, Я.Ю. Кондратьєв, М.В. Костицький (голова) та ін. - Львів: Світ, 1992. - 86 с.
  11. Слюсаренко А.Г., Томенко М.В. Історія української конституції. - К.: Т-во “Знання” України, 1993. - 191 с.
  12. Тарасенко В. Державне управління: минуле та сучасність // Збірник наукових праць Української Академії державного управління при Президентові України. Вип. 2. Ч. І. Проблеми наукового забезпечення адміністративної реформи в Україні / За заг. ред. В.І. Лугового, В.М. Князева. - К.: Вид-во УАДУ, 1999. - С. 341 - 346
  13. Теоретичні засади вирішення проблем державного управління в Україні: Наук. доп. / Відділ держ.-правових пробл. упр. Ін-ту держави і права ім. В.М. Корецького; Під заг. ред. Ю.С. Шемшученка, В.Б. Авер'янова. - К., 1995. - 23 с.
  14. Тимцуник В. Про деякі аспекти актуальності вивчення курсу “Історія державного управління в Україні” // Збірник наукових праць Української Академії державного управління при Президентові України. Вип. 1. Актуальні питання втілення в життя положень Конституції України / За заг. ред. В.І. Лугового, В.М. Князева. - К.: Вид-во УАДУ, 1999. - С. 180 – 184.
  15. Швидько Г., Романов В. Державне управління і самоврядування в Україні: Іст. нарис.: Навч. посібник. Ч. 1. - К.: Вид-во УАДУ, 1997. - 140 с. - (Б-чка магістра)

Додаткова:

1. Аудит адміністративної діяльності: Теорія та практика / Пер. з англ. В. Шульги. – К.: Основи, 2000. – 190 с.
2. Бакуменко В.Д., Надолішній П.І. Теоретичні та організаційні засади державного управління: Навч. посібник. – К.: Міленіум, 2003. – 256 с.
3. Логічний та історичний погляд на реформи // Кампо В. Українські реформи: політика і право: Популярний нарис. - К., 1995. - С. 6 - 8
4. Мандебура Т., Солдатенко В., Шаповал Ю. Державність України: історія і сучасність // Підвищення кваліфікації державних службовців: Зб. наук. праць / Кол. авт.: П.С. Назимко(кер.) та ін. - К.: Вид-во УАДУ, 1999. - С. 152 - 226
5. Неототалітарна парадигма державотворення в Україні // Українська державність у ХХ столітті: Історико-політологічний аналіз / Редкол.: О. Дергачов (кер.) та ін. - К.: Політичнадумка, 1996. - С. 314 - 319
6. Нижник Н.Р., Машков О.А. Системний підхід в організації державного управління: Навч. посібник. – К., 1998. – 60 с.
7. Пухтинський М. Організація державної влади: уроки, пошуки, погляд у майбутнє // Проблемиреформування державної влади: конституційні та управлінські аспекти: Тези доп. та наук. повідомлень наук.-практ. конф., м. Київ, 10 - 11 берез. 1995 р. / Відп. за вип. Ю. Шемшученко, В. Авер'янов, В. Кампо. - К., 1995. - С. 50 - 53
8. Яременко О. Державна влада в умовах перехідного періоду: вітчизняний досвід 1917 - 1920 рр.
// Збірник наукових праць Української Академії державного управління при Президентові України. Вип. 1. Актуальні питання втілення в життя положень

Інформаційні ресурси

1. Гладуняк Іван. Конституція як основа формування та реалізації державної політики / І.Гладуняк // Віче. – 2007. – № 21/22. – Режим доступу:<http://www.viche.info/journal/733/>
2. Рябічко О. В. Державна політика регулювання підприємницької діяльності: механізми формування / О. В. Рябічко // Актуальні проблеми державного управління. – 2011. – № 1 (39).
– С. 72-76. Режим доступу: <http://www.stattionline.org.ua>
3. Бібліотека з політики та державного управління.. – Режим доступу: <http://politics.ellib.org.ua/>
4. Книжки з історії та політики. – Режим доступу: historybook.at.ua/news
5. Політологічна бібліотека. – Режим доступу: [politics.ellib.org.ua/НБУ ім. В.І. Вернадського.](http://politics.ellib.org.ua/НБУ_ім._В.І._Вернадського._) –Режим доступу: <http://www.nbu.gov.ua/vernadsky/e-texts/archive/noos.html>